

se obytné místnosti domu způsobem tak podstatným, že dům bude nutno pokládati za přestavbu, nájemní poměr žalovaných by pak přestal podléhati zvláštní zákonné ochraně a mohl by býti žalobkyní kdykoli zrušen bez soudního svolení obyčejnou výpovědí. Ponechání nynějšího nájemního poměru v platnosti nemělo by pro žalované praktického významu.

Čís. 8651.

Třebas mimosoudní výpověď neodpovídala po formelní stránce náležitostem § 562 c. ř. s., jest její příjemce oprávněn brániti se proti ní námitkami.

(Rozh. ze dne 24. ledna 1929, Rv II 796/28.)

Velitel vojenských baráků zaslal žalované tento přepis: »Věc: výpověď z bytu B-ap. Paní A-ová, Baráky proti české technice. Z rozkazu zemského vojenského velitelství dává Vám posádkové velitelství v Brně ke dni 1. října 1928 se lhůtou k vyklizení do 31. prosince 1928 výpověď. Příjem výpovědi potvrďte svým podpisem na přiloženém potvrzení. Velitel baráků: Podpis.« Žalovaná proti tomuto připsu podala námitky, považujíc jej za výpověď, a navrhla, by tato mimosoudní výpověď byla zrušena, tvrdíc, že výpověď neodpovídá ustanovení § 565 c. ř. s. a násl., poněvadž nemá náležitosti § 562 odstavec první a druhý c. ř. s., ježto není uvedeno, který a jak veliký byt a ve kterém baráku má se vykliditi. Kromě toho není žalovaná pasívně oprávněna k výpovědi, poněvadž není nájemkyní ona, nýbrž její manžel, který sám nájemné ve výši asi 37 Kč měsíčně platil. Žalovaná sama nájemné nikdy neplatila, a byt si nenajala. Procesní soud první stolice zamítl námitky jako bezpředmětné a neodůvodněné. Důvody: Podle § 560 c. ř. s. lze vypověděti jen smlouvu nájemní a proti výpovědi nájemní smlouvy lze podati námitky, jež pak vedou k zahájení soudního řízení ve věcech nájemních. Jak mezi stranami nesporno jde v souzeném případě o služební byt, přikázaný manželů žalované, nikoliv o smlouvu nájemní, a již z toho důvodu jsou jak výpověď tak námitky proti ní nepřipustné a řízení proto neodůvodněné. Avšak, i kdyby poměr k spornému bytu považován býti měl za poměr nájemní, lze podle § 566 c. ř. s. podati námitky jen proti takové mimosoudní výpovědi, která má náležitosti § 565 c. ř. s. Strana žalovaná sama přiznává, že mimosoudní výpověď nemá těchto náležitostí, že není označen ani byt ani barák, z něhož se vypovídá, kromě toho neobsahuje výpověď pohrůžku exekucí, aniž vyzvání k podání námitek, a nemá tudíž zákonné předpoklady, by mohly proti ní býti podány námitky u soudu. O d v o l a c í s o u d mimosoudní výpověď zrušil. Důvody: Ze srovnání §§ 565 a 562 c. ř. s. plyne, hledíc k § 1 čís. 18 ex. ř., že jen ta mimosoudní výpověď, jež má náležitosti § 562 odstavec první a druhý c. ř. s., jest co do účinnosti rovna výpovědi soudní. Těmito náleži-

tostmi jest rozuměti jen údaje tam uvedené, označení předmětu nájmu a udání lhůty, ve které má nájemní smlouva skončiti, nikoliv však též návrhy tam bližše označené, aniž poučení o námitkách proti výpovědi. Z obsahu dopisu velitelství baráků ze dne 24. srpna 1928 plyne, že se žalované dává výpověď z bytu v barácích proti české technice B-ap. se lhůtou k vyklizení do 31. prosince 1928. Po stránce formální jest to proto výpověď podle předpisů § 562 odstavec první a druhý c. ř. s. Avšak, i kdyby výpověď oněch náležitostí neměla, nebylo by tím řečeno, že by neměla význam. Neboť nelze upříti, že se o ní může opíráti žaloba o vyklizení najatého bytu. Kromě toho jest míti na zřeteli, že rozhodnutí o tom, zda výpověď, ať soudní ať mimosoudní, má zákonné náležitosti čili nic, přísluší jedině soudu, nikoliv stranám, a proto, když jedna strana výpověď dala, náleží odpůrci, by, chce-li se proti ní s úspěchem ohraditi, vznesl proti ní námitky a v nich uplatnil i tyto formální nedostatky výpovědi ve lhůtě osmidenní. Každé pozdější uplatnění má za následek, že nebude lze k nim jako k opožděným vůbec přihlížeti (§ 562 první odstavec c. ř. s.). Uvedeného výkladu zákona jest též užiti, jde-li o námitku hmotného práva. Každému, komu byla dána výpověď, poskytuje zákon možnost, by, navazuje na výpověď, uplatňoval námitky proti výpovědi v řízení, jež jest ovládáno zásadou jednoduchosti, krátkosti a rychlosti. Jest na snadě, že potřeba ta jest u jakýchkoli mimosoudních výpovědí bez rozdílu, zda vyhovují náležitostem § 565 odstavec třetí a čtvrtý c. ř. s. Nutno pro ně všechny uznati platnost řízení upraveného v § 566 c. ř. s. Vyjde-li teprve za tohoto řízení na jevo, že nejde o poměr nájemní, nelze uznati řízení za zmatečné a námitky odmítnouti, nýbrž jest výpověď podle § 572 c. ř. s. zrušiti. Ostatně nelze ani uznati za nespornou okolnost, že jde v souzeném případě o služební byt, přikázaný manželů žalované a nikoliv o smlouvu nájemní. Neboť rozsudek uvádí, jak nesporno mezi stranami, že nájemcem bytu ve vojenských barácích proti české technice, v němž žalovaná bydlí, jest její manžel, jemuž byt jako byt služební byl přidělen, ačkoliv právní poměry naturálního a pronajatého bytu se navzájem vylučují. Rozhodujícím jest, že žalující strana považovala užívání bytu žalovanou za vypověditelné a byla proto žalovaná, aniž by sama musela zkoumati a posuzovati právní povahu tohoto užívání, oprávněna, brániti se proti výpovědi soudními námitkami.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Otázkou, která s hlediska dovolacího důvodu podle čís. 4 § 503 c. ř. s. jedině ve zřetel přichází, jest, zda dopis velitelství baráků mohl žalované sloužiti za právně odůvodněný podnět k podání námitek. V této příčině jest plně schváliti názor odvolacího soudu, neboť žalovaná měla veškeren důvod pokládati dopis za mimosoudní výpověď z bytu nájemního, ježto jeho obsah mohl poukazovati jen na výpověď. Lze snad ponechat stranou, zda bylo pro žalovanou vzhledem na skutečný stav,

jak se napotom zjistil, nezbytně nutno, by se tímto právním prostředkem bránila, jest však souhlasiti s odvolacím soudem, že tato mimosoudní výpověď, i kdyby po stránce formelní neodpovídala náležitostem § 562 c. ř. s., není naprosto bez právního účinku, zejména, když, jak nepochybno, jde o byt, jenž nespadá do ochrany nájemníků a že může, nebylo-li jí odporováno, přivoditi pro stranu, obranu opominuvší, i právní důsledky. Udělením této výpovědi byla žalovaná oprávněna se proti ní brániti námitkami, jakožto jediným právním prostředkem, který zákon poskytuje, seznávši, že se jí výpověď dává bez právního důvodu, ježto není vůbec v nájemním poměru se stranou vypovídající, a že mimo to ani neodpovídá formelním náležitostem zákona. Mínil-li žalující strana, že šlo o pouhý upomínací dopis, který nemohl míti pro žalovanou nižádné důsledky, by se musila brániti námitkami, nelze jí dáti za pravdu, neboť, bylo-li tomu tak, mohla žalující strana prostě od výpovědi upustiti, setrvala-li však při ní, bylo soudu o ní pořadem práva rozhodnouti. Zrušil-li pak odvolací soud výpověď z nedostatku jakéhokoliv nájemního poměru, jest jeho rozhodnutí právně bezvadné.

Čís. 8652.

Přiznal-li podle § 587 uh. tr. ř. nejvyšší soud nárok na odškodné za bezprávně utrpenou vyšetřovací vazbu a ministr spravedlnosti stanovil výši odškodného, nepřichází v úvahu předpis § 105 ústavní listiny. Nárok na odškodné za bezprávně utrpenou vyšetřovací vazbu jest nárokem veřejnoprávním.

Tím, že zákon přikázal veřejnoprávní nárok do příslušnosti řádných soudů, nezměnil nic na jeho právní povaze jako nároku veřejnoprávního.

Třebas soud vzhledem k § 4 zákona ze dne 25. října 1925, čís. 217 sb. z. a n., musel uznati svou příslušnost, jest oprávněn odmítnouti žalobu, shledá-li, že jest nepřipustnou.

(Rozh. ze dne 25. ledna 1929, R I 1032/28.)

Žalobce byl dne 29. prosince 1922 zatčen v Košicích pro podezření z rozšiřování padělaných československých státovek. Usnesením vyšetřujícího soudce sedrie v Košicích byla na něho uvalena vyšetřovací vazba až do dne 30. ledna 1923, vyšetřování proti žalobci bylo usnesením vyšetřujícího soudce ze dne 26. července 1923 ve smyslu § 128 tr. ř. zastaveno a nejvyšším soudem v Brně bylo dne 8. ledna 1925 ve smyslu § 580 tr. ř. rozhodnuto, že žalobci přísluší nárok na náhradu škody za zatímní vyšetřovací vazbu v době od 30. prosince 1922 do 30. ledna 1923. Žalobce na základě usnesení nejvyššího soudu žádal odškodné 12.476 Kč. Ministerstvo spravedlnosti přiznalo žalobci jako náhradu jen 1.500 Kč. Žalobou, o níž tu jde, zadanou na zemském soudě v Praze domáhal se žalobce na československém státu zaplacení zbytku. Žalovaný erár namítl především nepřipustnost pořadu práva, uváděje, že o ná-